

DEUTE DE LA GENERALITAT VALENCIANA: EL FUTUR COMPROMÉS

Ramon Lapiedra i Gregori Martín Quetglás

Els responsables polítics poden fer grans declaracions a propòsit del bon servei públic degut als ciutadans, però si els qui fan eixes proclames no gasten els diners públics amb honestedat, capteniment, i transparència, ja poden dir missa. Ja poden dir missa, tant si es declaren de dreta com d'esquerres, i no perquè siga igual una cosa que l'altra (que no ho és de bon tros), sinó per allò tan conegut “que una cosa es predicar y otra dar trigo”.

Ve tot açò a propòsit del deute públic que ha anat acumulant la Generalitat Valenciana al llarg de les dues darreres legislatures del PP i de la que fa un any que s'ha encetat. Un deute que pel seu volum afectarà negativament el nostre nivell de benestar com a valencians, i encara potser el de les generacions que venen. Vejam-ne les dades que s'han publicat darrerament:

Segons les xifres del Banc d'Espanya, conegudes el mes de març passat, en acabar l'any 2003 aquest deute assolia la quantitat de 7.668 milions d'euros, el que suposava un 10,6% del Producte Interior Brut (PIB) de la Comunitat Valenciana, clarament per damunt del nivell d'endeutament de les altres tres Comunitats Autònomes d'Estat més endeutades: Galícia (10%), Andalusia (7,3%), i Catalunya (7,1%). D' aleshores ençà, totes les notícies que ens arriben confirmen que aquest deute ha continuat augmentant i al acabar el primer trimestre d'enguany passarà de 8.000 milions i del 11% del PIB. En consonància amb tot això, l'agost del 2002, el Consell de Ministres va pendre l' acord singular d'allargar el període d'amortització fins el 2029-2032, amb uns interessos i amortitzacions ajornats que pagaran els nostres fills.

Hi ha encara uns altres números rojos que no figuren en les anteriors informacions del Banc d'Espanya. Així, a finals del 2003, un conjunt d'empreses en què participa la Generalitat (Ciutat de les Arts i les Ciències, Televisió Autònòmica Valenciana, ...) acumulen un deute de 1824 milions d'euros. Ací no figuren els deutes de les participacions minoritàries com és el cas de l'empresa Terra Mítica, actualment en suspensió de pagaments.

Per una altra banda, la centrifugació del deute públic cap a diverses entitats de dret públic o cap a societats mercantils ha estat una pràctica recurrent dels tres darrers governs del PP a casa nostra. Una pràctica que permet que aquest deute no comptabilitze als pressupostos de la Generalitat, la qual sí que avala els crèdits i préstecs corresponents. Així, el total d'aquests avals va passar de 314 milions d'euros, el 1998, a 1824 milions el 2002.

El volum més que considerable de tots aquests deutes acumulats expliquen perquè el mes de maig passat el Consell de la Generalitat suspenia les inversions compromeses que figuraven en els pressupostos aprovats per les Corts Valencianes, i explica també que el mes de març passat l'Agència Fitch rebaixara d' “estable “ a “negatiu” el pronòstic de risc financer de la Comunitat Valenciana.

És possible que totes les dades que acabem de donar i la interpretació que en fem siguen susceptibles d'alguna correcció, atés que els que signem aquest article som merament uns ciutadans compromesos i no uns especialistes en el tema. Pel moment, però, el que hi ha són nombroses dades i opinions preocupants sobre la matèria que alguns mitjans de comunicació han reiterat darrerament. En conseqüència, atesa la importància de la qüestió, cal aprofundir en un debat públic incipient que esdevé més necessari cada dia que passa. Un debat al qual el

Consell de la Generalitat hauria d'aportar, per començar, les dades sense maquillatge que una clarificació necessària reclama. Llavors, si com tot fa pensar es confirma l'alarmant situació d'endeutament públic descrita, caldria inexcusablement que els responsables d'aquest desori de govern assumiren les plenes responsabilitats polítiques que se'n deriven.

Després caldria que tots plegats, començant pel Govern Valencià, i continuant amb les Corts i l'oposició política, sense oblidar la col·laboració dels agents econòmics i socials, abordaren un projecte de redreçament de les finances públiques valencianes, dissenyant i executant les mesures correctores necessàries i exigents, de manera transparent, i en un temps que mai no podrà deixar de ser un temps dilatat.

Amb aquest tipus de actuacions rigoroses i responsables caldria fer front en particular a l'amenaça d'unes privatitzacions de bens públics valencians amb què, com un fugida cap endavant de la greu situació financera que ens atenalla, ens vol obsequiar ara el Consell de la Generalitat. Ens referim al Pla de Racionalització del Patrimoni de la Generalitat que contempla el Pla d'Inversions presentat pel Consell en les Corts, la darrera setmana del mes de juliol passat, un fet molt important que ha passat desapercebut, per la no assistència dels diputats zaplanistes al Ple. Una fugida endavant que acabaria d'adobar una situació certament difícil però alhora abordable per uns altres camins, des de la responsabilitat i la transparència públiques.

(Levante-EMV, 29 d'agost de 2004)